

Alustavia näkemyksiä Ojalan pientalokaupunginosaan rakentamisen ekologisista mahdollisuuksista

Teematyöryhmän toinen tapaaminen 12.5.2015

Luonnon monimuotoisuuden ja sen kehittämisen kannalta ohjenuorana Ojalan pientalokaupunginosassa voisi toteuttaa kahta periaatetta: 1) alueen tapauskohtaisen ekologisen potentiaalinn tunnistaminen, sekä 2) yleisempien mahdollisuuksien sekä menetelmien kartoittaminen ja soveltaminen Ojalassa. Periaatteita yhdistelemällä voidaan kehittää alueen ekosysteemipalveluita luonnon monimuotoisuutta vaalien ja tuottaen asukkaille mielekästä ympäristöä. Koska asuinalue perustetaan pääosin rakentamattomaan metsään, on Ojalan tapauksessa erityiset edellytykset luonnon monimuotoisuuden huomioimiseen. Tässä näkemyksessä esitetään joitain esimerkkejä.

Tunnistetaan luonnon monimuotoisuuden rikastaminen keskeisenä periaatteena alueen **viherrakentamisessa**. Esimerkkinä ovat monimuotoisten niittyjen suosiminen nurmikoiden sijaan ja perhoskasvien käyttäminen istutuksissa. Toteutetaan luontoa rikastavia ratkaisuja siten, että niistä on erityistä hyötyä asukkaille. Yhdistetään luontoa monipuolistaviin rakenteisiin mahdollisuuksien mukaan ympäristötaiteen näkökulma.

Tunnistetaan alueen **nykyinen kasvillisuus** ekologisenä voimavarana, jota voidaan hyödyntää alueen kehittämisessä. Kartoitetaan rakentamisen alle jäävä kiinnostava elävä kasvillisuus ja laaditaan suunnitelma sen siirtämisestä alueelle jäävil-

le tai uusille viheralueille. Rakentamisen alle jää ilmeisesti esimerkiksi metsälehmäksi, joita on melko helppo siirtää pistokkaiden avulla. Metsälehmüksien siirtäminen jääville viheralueille rikastaa alueen maisemaa.

Tunnistetaan rakennettavien alueiden nykyinen **pintamaa** ja sen sisältämä **siemenpankki** ekologisenä voimavarana. Rakennettavien alueiden puhtaiden pintamaiden ja siemenpankin hyödyntämisestä viherrakentamisessa on kokemuksia esimerkiksi Ida Aalbergin puistosta Helsingissä ja Wäinö Aaltosen puisto Turussa. Koska Ojalassa on runsaasti reheviä luontotyyppisiä, voisi alueelle esimerkiksi rakentaa keinotekoisia lehtoja, lehtopuistoja tai vaikkapa vuokkoniittyjä.

Tunnistetaan rakentamisen seurauksena **kaadettava puusto** alueella vaalittavana voimavarana lahoppuun muodossa. Käytetään kaadettavaa järeää puustoa erilaisten luonnon monimuotoisuutta rikastavien viherrakenteiden perustamisessa. Tuotetaan lahoppuulla asukkaille kiinnostavia ympäristöjä ja funktionaalisia hyötyjä. Lahoppuuta voi käyttää esimerkiksi maisemallisina elementteinä, penkkeinä, agilityratoina tai kiipeilytelteinä.

Kartoitetaan erilaiset mahdolliset keinot **liito-oravien** yhteyksien, levähdyspaikkojen ja muiden mahdollisuuksien lisäämiseksi. Kootaan yhteen suomalaiset kokemukset liito-oravien suojelun dynaamisista menetelmistä, ja sovelletaan niitä Ojalan tapauksessa. Parhaiden käytäntöjen lisäksi toteutetaan jossain määrin kokeellisia ratkaisuja, joihin erilaiset paikat Ojalassa tarjoavat mahdollisuuden. Tutkitaan kuinka asukkaat voidaan osallistaa liito-oravien hoitoon.

Alueella toteutetaan hulevesijärjestelmiä ainakin osittain **avoimina vesipintoina**. Kehitetään hulevesirakenteiden yhteydessä kosteikkojen luontoa (erityisesti kasvillisuutta) sellaisella tavalla, jotta siitä on erityistä hyötyä luonnon monimuotoisuudelle ja asukkaille. Toteutetaan hyväksi koettuja menetelmiä ja kokeillaan uusia. Tutkitaan, voiko hulevesirakenteissa mukailla suomalaisia kosteiden paikkojen luontotyyppejä kuten vaikkapa näyttävää kurjenmiekkaluhua. Kehitetään myös uudenlaisia urbaanien ekosysteemien tyyppejä, jotka ovat virkistyksestä kiinnostavia. Selvitetään, millaisia ekosysteemiä hyötyjä avoimet hulevesiratkaisut voivat tuottaa asukkaille.

Suositaan rakentamisessa vettä **läpäiseviä ja puoliläpäiseviä pintoja**. Suositaan myös erilaisia **viherkattoja**. Toteutetaan ne sellaisilla tavoilla, että ne hyödyntävät luonnon monimuotoisuutta ja lisäävät asukkaiden viihtyisyyttä.

Perustetaan alueelle erilaisia **osallistavan luonnonhoidon kohteita**, joilla asukkaat voivat kehittää luontoa omatoimisesti ja yhteisöllisesti. Erilaisia ratkaisuja ovat esimerkiksi niityt, metsäpuutarhat, kaupunkiviljely ja omatoimisesti hoidettavat perennapenkit. Yhteisöllisyyttä lisääviä luonnonhoitokohteita voidaan toteuttaa eri mittakaavatasoilla ja erilaisissa kasvupaikkatyypeissä.

Lisätietoja:

Jere Nieminen

jere.nieminen@villivyohyke.fi

040-5224476

<http://villivyohyke.fi/>

